

ที่ นร 0601/066

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ท่าช้างวังหน้า กรุงเทพฯ 10200

5/12

19 มกราคม 2541

เรื่อง สถานภาพขององค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สิ่งที่ส่งมาด้วย (1) สำเนาหนังสือองค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน คำนวนมาก ที่ ปรส.332/2540
ลงวันที่ 29 ธันวาคม 2540

(2) บันทึก เรื่อง สถานภาพขององค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน

ด้วยองค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน(ปรส.) ได้มีหนังสือตามสิ่งที่ส่งมาด้วย (1) ขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็นในประเด็นปัญหาข้อกฎหมายตามพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ดังนี้

1. ปรส.เป็นรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 หรือไม่
2. การดำเนินงานโดยสุจริตของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ พนักงานเจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงาน ตลอดจนผู้ที่ได้รับมอบหมายจาก ปรส.จะได้รับความคุ้มครองตามพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 เช่นเดียวกับหน่วยงานของรัฐอื่น ๆ หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา(กรรมการร่างกฎหมาย คณะพิเศษ) ได้พิจารณาประเด็นปัญหาดังกล่าวแล้ว มีความเห็นว่า โดยที่ ปรส.มีฐานะเป็นองค์การของรัฐที่ทุนทั้งหมดเป็นของรัฐและการดำเนินการย่อมมีกำไรและขาดทุนได้ ประกอบกับพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. 2540 มีบทบัญญัติให้กรรมการ เลขาธิการ และพนักงานของ ปรส.ทั้งหมดอยู่ในข่ายบังคับของพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2518 อีกด้วย ดังนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะพิเศษ) จึงมีความเห็นว่า ปรส. เป็นรัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติ และอยู่ในความหมายของคำว่า "หน่วยงานของรัฐ" ตามพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ที่การดำเนินงานของกรรมการ อนุกรรมการ เลขาธิการ พนักงาน ตลอดจนผู้ปฏิบัติงานอื่นของ ปรส. ย่อมได้รับความคุ้มครองตามพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
27/2/2541

รายละเอียดของความเห็นปรากฏตามบันทึกที่ได้แนบมาพร้อมหนังสือนี้ และในการพิจารณาเรื่องนี้ มีผู้แทนกระทรวงการคลัง(กรมบัญชีกลาง) และผู้แทนองค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริง
จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายอักษราทร จุฬารัตน)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

20 ต.พ. 2541
1
3
2541

ฝ่ายวิधिปฏิบัติราชการทางปกครอง
โทร. 6236379
โทรสาร 2263612

909/2540
909
ค่านมมาก

พ.ร.
อ.ร.ร.

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
รับที่..... 4638
วันที่..... 31 S.P. 2540
เวลา..... 16.00 น.

ที่ ปรส. 332 /2540

องค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน
ชั้น 20 อาคารสินธร 3
ลุมพินี ปทุมวัน กท. 10330

7/12

วันที่ 29 ธันวาคม 2540

เรื่อง ขออนุญาตระงับคดีความ

เรียน เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ตามที่ องค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ปรส.) ได้ก่อตั้งขึ้นตามพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. 2540 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินการตามที่ได้ระบุไว้ในพระราชกำหนดดังกล่าว กับบริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ที่ถูกระงับการดำเนินกิจการตามคำสั่งของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังลงวันที่ 26 มิถุนายน 2540 และวันที่ 5 สิงหาคม 2540 ซึ่งสั่งโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ โดยองค์การฯ ได้รับทุนประเดิมเพื่อใช้จ่ายในการดำเนินงานจากรัฐบาลทั้งจำนวน นั้น

เนื่องจาก การดำเนินงานของ ปรส. มีความเกี่ยวเนื่องกับประโยชน์และสิทธิของบุคคลภายนอกในหลายลักษณะ โดยเฉพาะในด้านการแยกประเภท และจำหน่ายทรัพย์สิน มีความล่าช้าและถูกกล่าวหาทางละเมิดได้ องค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงินจึงใคร่ขอหารือและใคร่ขอสั่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา โปรดพิจารณาตีความ ดังนี้

1. ปรส. เป็นรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ ตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 หรือไม่
2. การดำเนินงานโดยสุจริตของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ พนักงานเจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงาน ตลอดจนผู้ที่ได้รับมอบหมายจาก ปรส. จะได้รับความคุ้มครองตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 เช่นเดียวกับหน่วยงานของรัฐอื่นๆ หรือไม่

/จึงเรียนมา..

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาในโอกาสแรก หากผลการพิจารณาเป็นประการใดขอได้โปรด
แจ้งแก่องค์กรเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงินด้วยจักขอบคุณยิ่ง

8/12

ขอแสดงความนับถือ

(นายอมเรศ ศิลลาอ่อน)

ประธานกรรมการ

องค์กรเพื่อการปฏิรูปสถาบันการเงิน

โทร. 263-3345-9, 263-2291

โทรสาร 263-2299

บันทึก

เรื่อง สถานภาพขององค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน

องค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน ได้มีหนังสือ ค่วนมาก ที่ ปรส. 332/2540 ลงวันที่ 29 ธันวาคม 2540 ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาความว่า องค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน(ปรส.) ได้ก่อตั้งขึ้นตามพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. 2540 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินการตามที่ได้ระบุไว้ในพระราชกำหนดดังกล่าวกับบริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ที่ถูกระงับการดำเนินกิจการตามคำสั่งของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ลงวันที่ 26 มิถุนายน 2540 และวันที่ 5 สิงหาคม 2540 ซึ่งสั่งโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ โดย ปรส. ได้รับทุนประเดิมเพื่อใช้จ่ายในการดำเนินงานจากรัฐบาล ทั้งจำนวน เนื่องจากการดำเนินงานของ ปรส. มีความเกี่ยวเนื่องกับประโยชน์และสิทธิของบุคคลภายนอก ในหลายลักษณะ โดยเฉพาะในด้านการแยกประเภทและจำหน่ายทรัพย์สิน มีความล่อแหลมที่จะถูกกล่าวหาทางละเมิดได้ ปรส. จึงขอหารือปัญหาข้อกฎหมายดังนี้

1. ปรส. เป็นรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 หรือไม่
2. การดำเนินงานโดยสุจริตของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ พนักงานเจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงาน ตลอดจนผู้ที่ได้รับมอบหมายจาก ปรส. จะได้รับความคุ้มครองตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 เช่นเดียวกับหน่วยงานของรัฐอื่น ๆ หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะพิเศษ) ได้พิจารณาประเด็นข้อหารือดังกล่าวประกอบกับ ได้ฟังคำชี้แจงจากผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) และผู้แทนองค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงินแล้ว เห็นว่า การจะพิจารณาว่าการดำเนินงานของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ พนักงานเจ้าหน้าที่ ตลอดจนผู้ที่ได้รับมอบหมายจาก ปรส. จะได้รับความคุ้มครองตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิด พ.ศ. 2539 หรือไม่ ต้องพิจารณาในเบื้องต้นเสียก่อนว่า องค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ซึ่งต่อไปจะเรียกว่า "ปรส.") เป็นหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 หรือไม่ ซึ่งในประเด็นนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา(กรรมการร่างกฎหมาย คณะพิเศษ) ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า

1. "หน่วยงานของรัฐ" ตามคำนิยามของพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 หมายถึงหน่วยงาน 3 ประเภท คือ

ประเภทที่ 1. ได้แก่ กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่น

ประเภทที่ 2. ได้แก่ รัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา

ประเภทที่ 3. ได้แก่ หน่วยงานอื่นของรัฐที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้เป็นหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

2. เมื่อพิจารณาประเภทหน่วยงานตาม 1 แล้ว จะเห็นได้ว่า "ปรส." ไม่เป็นหน่วยงานตามประเภทที่ 1 และ ประเภทที่ 3 ฉะนั้นจึงเหลือประเด็นที่จะต้องพิจารณาคือ "ปรส." เป็นรัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกาหรือไม่

3. หน่วยงานใดจะเป็นรัฐวิสาหกิจหรือไม่อาจพิจารณาได้ 2 นัย คือ

(1) ตามนัยทั่วไป รัฐวิสาหกิจย่อมหมายถึงวิสาหกิจของรัฐหรือในทางกลับกันคือไม่ใช่วิสาหกิจของเอกชน

(2) ตามนัยกฎหมายย่อมหมายถึงวิสาหกิจที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นรัฐวิสาหกิจ กฎหมายแม่บทที่บัญญัติว่าวิสาหกิจใดบ้างมีสถานะภาพ เป็นรัฐวิสาหกิจ ได้แก่ พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2502 ซึ่งพระราชบัญญัติดังกล่าวได้นิยามความหมายของรัฐวิสาหกิจไว้ว่า

" รัฐวิสาหกิจ" หมายความว่า

(ก) องค์การของรัฐบาล¹ หรือหน่วยงานธุรกิจที่รัฐบาลเป็นเจ้าของ

(ข) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ส่วนราชการ² มีทุนรวมอยู่ด้วยเกินร้อยละห้าสิบ

(ค) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ส่วนราชการและ/หรือรัฐวิสาหกิจตาม (ก)

และ/หรือ (ข) มีทุนรวมอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละห้าสิบ

ฯลฯ

ฯ"

4. พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. 2540 มาตรา 5 บัญญัติว่า "ให้จัดตั้งองค์การของรัฐขึ้นเรียกว่า "องค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน " เรียกโดยย่อว่า "ปรส." และให้เป็นนิติบุคคล และมาตรา 10 บัญญัติว่า "ให้กำหนดทุนประเดิมขององค์การเป็นจำนวนห้าร้อยล้านบาท และ

¹ ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การใช้คำว่า "รัฐบาล" ตามหนังสือกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ น.ว.131/2485 เรื่อง ระเบียบการใช้คำว่า รัฐบาล ได้ให้ความหมายของคำว่า "รัฐบาล" ไว้ 3 ความหมาย คือ

1. รัฐบาล หมายถึง ลักษณะการปกครองแห่งรัฐ (Form of polity)

2. รัฐในฐานะที่เป็นตัวแทนประเทศชาติ เช่น คำว่า รัฐบาลไทยที่พิมพ์ไว้ในธนบัตร และ

3. รัฐบาล หมายถึง คณะบุคคลซึ่งปกครองประเทศ

² ได้แก่ กระทรวง ทบวง กรม หรือทบวงการเมืองที่มีฐานะเทียบเท่า สำนักงานหรือหน่วยงานอื่นใดของรัฐ แต่ไม่รวมตลอดถึงรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น

องค์การจะได้รับเงินจำนวนนี้เป็นการอุดหนุนจากรัฐบาล" และวรรคสอง บัญญัติว่า "ในแต่ละงวดบัญชี หากปรากฏว่าองค์การมีผลขาดทุน ให้รัฐบาลช่วยเหลือทางการเงินแก่องค์การตามควรแก่กรณี"

จากบทบัญญัติดังกล่าวจึงเห็นได้ว่า "ปรส." เป็นองค์การของรัฐ ทุนทั้งหมดของ "ปรส." เป็นของรัฐ และการดำเนินงานของ "ปรส." ย่อมมีทั้งกำไรหรือขาดทุนได้

นอกจากนี้ พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. 2540 ยังมีเจตนารมณ์ที่จะให้ กรรมการ เลขานุการและพนักงานของ "ปรส." ทั้งหมดอยู่ในข่ายบังคับของพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2518 ด้วย ดังจะเห็นได้จากบทบัญญัติในมาตรา 11 วรรคสาม ซึ่งบัญญัติว่า "มิให้นำมาตรา 5 (2) แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2518 มาใช้บังคับกับการดำรงตำแหน่งประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ" และมาตรา 17 วรรคสาม ซึ่งบัญญัติว่า "มิให้นำมาตรา 9 (2) แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2518 มาใช้บังคับกับการดำรงตำแหน่งของเลขานุการ"

5. จากข้อกฎหมายและเหตุผลตาม 3 และ 4 คณะกรรมการกฤษฎีกา(กรรมการร่างกฎหมาย คณะพิเศษ) จึงเห็นว่า "ปรส." ไม่ว่าจะพิจารณาตามนัยทั่วไปหรือนัยกฎหมาย "ปรส." ย่อมมีสภาพภาพเป็นรัฐวิสาหกิจ และเป็นรัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติ³ ฉะนั้น "ปรส." จึงเป็นหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

6. เมื่อ "ปรส." เป็นหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 กรรมการ อนุกรรมการ เลขานุการ พนักงาน ตลอดจนผู้ปฏิบัติงานอื่นของ "ปรส." จึงได้รับความคุ้มครองจากพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 เช่นเดียวกับเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐอื่น ๆ

กล่าวโดยสรุป คณะกรรมการกฤษฎีกา(กรรมการร่างกฎหมาย คณะพิเศษ) มีความเห็นว่า

1. "ปรส." เป็นหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

³ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

มาตรา 218 วรรคหนึ่ง ในกรณีเพื่อประโยชน์ในอันที่จะรักษาความปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ หรือป้องปัดภัยพิบัติสาธารณะ พระมหากษัตริย์จะทรงตราพระราชกำหนดให้ใช้บังคับเช่นพระราชบัญญัติก็ได้

2. กรรมการ อนุกรรมการ เลขานุการ พนักงาน ตลอดจนผู้ปฏิบัติงานอื่นของ "ปรส." เป็น
เจ้าหน้าที่และได้รับความคุ้มครองตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

12/12

(นายอักรินทร์ จุฬารัตน)

เลขานุการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มกราคม 2541